

ROUTE

EDUCATIONAL & SOCIAL SCIENCE JOURNAL

ISSN: 2148-5518

Volume 8, Issue 8, August 2021, p. 115-122

ArticleHistory:

Received

29/06/2020

Accept

25/08/2021

Available

online

26/08/2021

Article Information

Article Type: Research Article

This article was checked by iThenticate.

Doi Number: <http://dx.doi.org/10.17121/ressjournal.3016>

**THE RELATIONSHIP BETWEEN THE TECHNOLOGY
LEADERSHIP CAPABILITIES OF EDUCATION
ADMINISTRATORS AND THE EDUCATIONAL TECHNOLOGY
USAGE LEVELS OF TEACHERS**

**EĞİTİM YÖNETİCİLERİNİN TEKNOLOJİ LİDERLİĞİ
YETERİKLERİ İLE ÖĞRETMENLERİN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ
KULLANIM DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ**

**Demet KARAKAYA¹
Bahadır GÜLBAHAR²**

Abstract

In the current period, the ability of individuals to meet their needs can be said to be largely related to the technology information they have, because many of the services that individuals need are offered through technology and technology-related applications. In recent periods, the use of educational technologies has become widespread within the educational system, especially in the context of information generation and transfer. This has made it necessary for teachers and administrators, who are actors of the educational system, to have technological competencies and to use them effectively. This research, which examined the relationship between the technology leadership competencies of education administrators and the level of use of educational technologies by teachers, was conducted using the screening model as a quantitative research. The universe of this research is 18 official primary and secondary schools in the Narlıdere District of İzmir in the 2020-2021 academic year, while the sample of the research is 180 teachers working in these schools. In the research, the Attitude Scale towards the Use of Technology in Education and the Technology Leadership Competence Questionnaire of Education Administrators According to Teachers' Views were used as data collection tools. In the study, a significant relationship was found between the perception level of teachers' technology leadership competencies towards school administrators and the level of teachers' attitudes towards their use of educational technologies.

Keywords: Technology leadership, educational technologies, use of technology.

¹ Müd. Yrd. Narlıdere Kılçaslan İlkokulu (İzmir), demeetkarakaya@gmail.com,
ORCID Nu.: 0000-0001-5091-4087

² Doç. Dr., Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi
Bölümü, bahadir.gulbahar@ahievran.edu.tr, ORCID Nu.: 0000-0002-7040-1593

Özet

İçinde bulunduğumuz dönemde bireylerin gereksinimlerini karşılayabilmeleri büyük ölçüde sahip oldukları teknoloji bilgileri ile ilişkilidir denilebilir çünkü bireylerin gereksinim duydukları hizmetlerin pek çoğu teknoloji ve teknolojiye bağlı uygulamalar üzerinden sunulmaktadır. Özellikle bilgi üretme ve transferi bağlamında eğitim sistemi içerisinde son dönemlerde eğitim teknolojileri kullanımı yaygınlaşmıştır. Bu durum eğitim sistemi aktörleri olan öğretmen ve yöneticilerinin teknoloji yeterliklerine sahip olmalarını ve etkin biçimde kullanımlarını zorunlu hale getirmiştir. Eğitim yöneticilerinin teknoloji liderliği yeterlikleri ile öğretmenlerin eğitim teknolojileri kullanım düzeyleri arasındaki ilişkinin incelendiği bu araştırma nicel araştırma tarama modeli ile gerçekleştirilmiştir. Yürütülen bu araştırmanın çalışma evrenini, 2020-2021 eğitim öğretim yılında İzmir İli Narlıdere İlçesi'nde bulunan 18 resmi ilköğretim ve ortaöğretim okulları örnekleme ise bu okullarda görevli 180 öğretmendir. Araştırmada veri toplama aracı olarak Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği ve Öğretmen Görüşlerine Göre Eğitim Yöneticilerinin Teknoloji Liderliği Yeterlik Anketi kullanılmıştır. Araştırmada öğretmenlerin okul yöneticilerine düşük teknoloji liderliği yeterlikleri algı düzeyi ile öğretmenlerin eğitim teknolojileri kullanımına yönelik tutum düzeyi arasında anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Teknoloji liderliği, eğitim teknolojileri, teknoloji kullanımı.

GİRİŞ

Günümüzde teknoloji kullanımı bir gereklilik olmanın ötesinde bir zorunluluktur diyebilmekteyiz. Öyle ki eğitim sistemi ve birer uygulama alanları olarak okulların belirlenmiş olan hedeflerine erişebilmeleri bağlamında eğitimde teknoloji kullanımı temel bir gereklilik ve ön koşuldur. Eğitimde teknoloji kullanımının bu gereklilik hali karşılık bulmakta ve son yıllarda eğitim teknolojileri kullanımında hızlı bir artış ve yaygınlaşma gözlenmektedir. Bu artış ve yaygınlaşmanın geride bıraktığımız yaklaşık 1,5 yıllık pandemi döneminde büyük bir ivme kazandığını da ifade edebiliriz çünkü Covid19 pandemi döneminde yüz yüze eğitim öğretim faaliyetlerine ara verilmek zorunda kalındı ve eğitim teknolojilerinden yararlanmak suretiyle süreç uzaktan yürütülmeye çalışılmıştır.

Geride bırakılan uzaktan eğitim sürecinden beklenen faydanın elde edilebilmesi teknolojik alt yapı gerektirmekle birlikte paydaşların mevcut yapıyı etkin kullanabilme yeterliklerine de bağlıdır ve bu süreç bir taraftan alt yapı yeterliliğini bir taraftan da öğrenci ve öğretmenle birlikte okul yöneticilerinin de teknolojik yeterliğe sahip olup olmadıklarını sorgulamamıza zemin oluşturmuştur. Eğitim sisteminin temel hedefinin toplumsal refahın sağlanması olduğu düşünüldüğünde ve bilgi iletişimi çağının gerekleri dikkate alındığında teknoloji yeterlikleri ile eğitim teknolojilerinin etkin kullanımı oldukça önem kazanan kavramlar olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu araştırmada, öğretmen algılarına göre eğitim yöneticilerinin teknoloji liderliği yeterliklerinin ne düzeyde olduğuna, öğretmenlerin eğitim teknolojileri kullanımının ne düzeyde olduğuna, eğitim yöneticilerinin teknoloji liderliği ile öğretmenlerin eğitim teknolojileri kullanım düzeyleri arasında bir ilişki olup olmadığına cevap aranmış ve eğitim yöneticilerinin teknoloji liderliği yeterlikleri ile öğretmenlerin eğitim teknolojileri kullanım düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Öğretimsel lider olarak okul yöneticilerinden içinde bulunduğumuz koşullar altında eğitimden beklenen faydanın elde edilmesi yönünde teknoloji liderliği rollerini de gerçekleştirmeleri beklenmektedir. Durnalı ve Akbaşlı (2020), teknoloji liderliğini, teknolojinin olanaklarını etkin biçimde eğitim öğretim sürecinde kullanılmasına liderlik etme biçiminde tanımlarlarken teknoloji liderliğine ilişkin olarak ise teknolojiyi eğitime uyarlayabilme, ihtiyaç duyulan eğitim teknolojilerini temin etmede hızlı ve kaynakları etkin kullanabilme, personelin eğitim teknolojileri kullanım yeterliklerini izleme, eğitim

öğretim sürecinde ve takibinde teknolojik araçları kullanabilme yeterliklerine vurgu yapmaktadırlar. Banoğlu (2011) teknoloji lideri olarak okul yöneticilerine ilişkin, eğitim sürecine teknolojinin dahil olmasını yüksek seviyede dahil olmasını sağlayabilen; eğitim örgütünün kaynaklarını, eğitim ve eğitim yönetimine dair teknolojilere yönelik kullanan, iş görenlerin teknoloji kullanım düzeylerini ve bu konudaki gelişmelerini takip eden, sistemin çıktılarını izlemek ve değerlendirmek için mevcut teknolojiyi kullanan, örgütün toplum ile sürdürdüğü iletişim etkinliklerinde gerektiği kadar teknolojiyi kullanabilen; etkili bir lider karakterine sahip olma yeterliklerini ortaya koymaktadır.

Teknolojide sağlanan gelişmeler bu teknolojilerin günlük yaşantımız içerisinde yoğunluklu biçimde yer almasına ve kullanılmasına zemin hazırlamış ve bu duruma paralel biçimde mevcut teknolojilerin eğitim sistemi içerisinde de yoğun biçimde kullanılması söz konusu olmuştur (Ulaş & Ozan, 2010). Günlük yaşantılarımızın olağan bir unsuru haline gelen teknolojilerin varlığı beraberinde temel düzeyde teknoloji kültürüne sahip olmayı gerektirmektedir. Günümüzde teknoloji kullanımını becerisine ve teknoloji kültürüne sahip olmayan bireylerin toplum içerisinde varlığını devam ettirmeleri neredeyse imkansızdır. Bu gerçeklik, eğitim sisteminin amaçlarından birinin de “bireylere teknolojik yeterlilik kazandırma” olmasını ortaya koymaktadır. Öte yandan öğrenciler üzerinde düşünülen bu amacın gerçekleştirilebilir olması eğitim sisteminin planlayıcıları ve uygulayıcıları olarak okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin de teknolojik yeterliklere sahip olmalarına bağlıdır (Mart & Ateş, 2021). Eğitimin sağlaması beklenen faydasıyla ilgili olarak Turan (2020) çalışmasında; var olan teknolojik kültürel yapı içerisinde teknolojiden yararlanabilmeye yetecek düzeyde teknolojik okur yazarlığı ortaya çıkarması gerektiğini aktarmaktadır.

Yakın tarihe kadar özellikle eğitim yöneticilerinden beklenen yeterlikler kısmen sınırlı iken günümüzde okul müdürlerinin ilk akla gelen yeterlik alanlarından birinin teknolojik liderlik yeterlikleri olduğu görülmektedir. Eğitim teknolojilerinin kullanılması ve yaygınlaştırılmasını önemseyen okul yöneticiliği yeterliği, bilgi ve teknoloji dönemi olan günümüzde oldukça önemli bir başlık haline dönüşmüştür. Teknolojik gelişmelere kayıtsız bir eğitim yöneticisi, bu tutumundan dolayı okulun değişimlere karşı zayıf kalmasına ve güç kaybetmesine neden olacaktır (Baş, 2012).

Bireylerin donanımlı biçimde yetişmeleri ve bu sayede hem bireysel hem toplumsal fayda elde edilmesine ihtiyaç vardır ve bireylerin mevcut bilgi ve becerilerini geliştirerek üreten bireylere dönüşmelerinin yolu çağımızda bilgi teknolojilerini sistematik biçimde kullanabilmelerine bağlıdır (Sincar, 2015). Bu çerçevede okul yöneticileri başta olmak üzere eğitim sistemi paydaşlarının eğitim teknolojileri kullanımlarına dönük genişlemelere gereksinim duyulmaktadır. Bu beklentinin gerçekleşmesi ile ilgili olarak ise öğretmenlerin gerekli düzeyde eğitim teknolojilerini kullanmalarına ve bir yönüyle öğretmenlerin sürece etkin bir biçimde dahil olmalarını sağlayacağı düşünülen okul yöneticilerinin teknoloji yeterliklerine bağlı olduğunu ifade etmek mümkündür.

Bilgi teknolojilerinin ve iletişimin hızlı bir biçimde yaygınlaştığı ve sürekli geliştiği günümüzde bireysel ve kurumsal rolleri gerçekleştiren tüm aktörlerin bu hıza ayak uydurabilmeleri gerekli yeterliklere sahip olmaları beklenmektedir. Eğitim sistemi içerisinde değerlendirdiğimizde eğitim liderleri olarak başta okul müdürlerinin teknoloji liderliği yeterlikleri oldukça önemli bir unsur olarak kendisini hissettirmektedir. Yapılan araştırmalar, teknolojiyi entegre eden ve kullanan okullara devam eden öğrencilerinin daha hızlı öğrendiklerini ve somutlaştırılmaya bağlı olarak öğrenmelerin daha kalıcı olduğunu göstermektedir (Bayraktar, 2015).

Eğitim yöneticilerinin teknoloji liderliği yeterlikleri ile öğretmenlerin eğitim teknolojileri kullanım düzeyleri arasındaki ilişkinin belirlenmesine dönük olarak gerçekleştirilen bu araştırmadan elde edilen bulguların eğitim teknolojilerinin kullanılmasına katkı sağlayacağı ve konu çerçevesinde başkaca araştırmalara ışık tutacağı umulmakta ve bu yönüyle de araştırmamanın alanyazın açısından önemli olduğu değerlendirilmektedir

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Eğitim yöneticilerinin teknoloji liderliği yeterlilikleri ile öğretmenlerin eğitim teknolojileri kullanımına yönelik tutumları arasındaki ilişkinin belirlenmesine dönük olarak yürütülen bu araştırma nicel araştırma modellerinden tarama modeli ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır ve herhangi bir şekilde değiştirme ya da etkileme düşüncesi içerisinde olunmaz (Karasar, 2014). İlişkisel çalışmalarda iki ve daha çok değişken arasında birlikte değişimin varlığını ya da derecesini belirlemek ve neden sonuç ile ilgili ipuçları elde etmek amacıyla yapılmaktadırlar. İlişkisel tarama modelleri neden sonuç ile ilgili ipuçları vermekle birlikte gerçek neden ve sonuç bilgisi vermemektedir (Creswell, 2017).

Evren ve Örneklem

Araştırmanın çalışma evreni 2020-2021 eğitim öğretim yılında İzmir İli Narlıdere İlçesi'nde bulunan 18 resmi ilköğretim ve ortaöğretim okullarıdır. Araştırmanın örneklemini ise bu okullarda görevli 180 öğretmen oluşturmaktadır. Bu çalışmada örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Kolay ulaşılabilir durum örnekleme yönteminin, yakın olan ve erişilmesi kolay olan bir durumu seçmesine imkân sağlayarak araştırma bakımından hız ve pratiklik kazandırır (Yıldırım & Şimşek, 2013).

Verilerin Toplanması

Araştırmada veri toplama aracı olarak Öztürk (2006) tarafından geliştirilen Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği ve bu çalışmada kullanılmak üzere geliştirilen öğretmen görüşlerine göre eğitim yöneticilerinin teknoloji liderliği yeterliği anketi kullanılmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmada kullanılan ölçek ile elde edilen veriler bilgisayar ortamında SPSS paket programı yardımıyla çözümlenmiş ve değişkenler arasındaki ilişkinin büyüklüğünü ve yönünü ortaya koyabilmek için korelasyon analizinden yararlanılmıştır. Basit korelasyon katsayısı 0,70-1,00 arasında ise yüksek, 0,70-0,30 arasında ise orta ve 0,30-0,00 arasında ise düşük düzeyde ilişki vardır (Büyüköztürk, 2012). Sonuçların yorumlanmasında değişkenler arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemede .05 anlamlılık düzeyi ölçüt olarak kabul edilmiştir.

Araştırmada katılımcılara uygulanan "Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği" ve "Eğitim Yöneticilerinin Teknoloji Liderliği Yeterliğine Dair Öğretmen Tutum Düzeyi" anketlerine verilen cevapların dağılımı kontrol edildiğinde dağılımlarının normal olmadığı tespit edilmiştir. Bu nedenle iki ölçek arasındaki ilişkinin tespiti için Spearman Korelasyon Katsayısı hesaplanmıştır.

BULGULAR

Bu bölümünde elde edilen verilerin araştırmanın genel amacına ve alt amaçlarına yönelik gerçekleştirilen analiz ve testlerin sonuçları ile elde edilen bulgulara ve neticesinde ortaya çıkan yorumlamalara yer verilmiştir.

Öğretmen Algılarına Göre Eğitim Yöneticilerinin Teknoloji Liderliği Yeterlik Düzeyine İlişkin Bulgular

Tablo 1. Katılımcıların Algılarına Göre Eğitim Yöneticilerinin Teknoloji Liderliği Yeterlilikleri Algı Düzeyi Tablosu

Değişken	n	\bar{x}	ss
Teknoloji Liderliği Yeterlikleri Algı Düzeyi	180	1,389	0,429

Tablo 1'den görüldüğü şekliyle araştırmaya dahil olan katılımcıların okul yöneticilerine ilişkin teknoloji liderliği yeterlilik ölçeğine verdikleri cevapların ortalaması 1,39'dur.

Öğretmen Algılarına Göre Eğitim Teknolojileri Kullanımlarına Yönelik Tutum Düzeylerine İlişkin Bulgular

Tablo 2. Katılımcıların Algılarına Göre Öğretmenlerin Eğitim Teknolojileri Kullanımlarına Yönelik Tutum Düzeyini Gösterir Ortalama Ve Standart Sapma Tablosu

Değişken	n	\bar{x}	ss
Öğretmenlerin eğitim teknolojileri kullanımlarına yönelik tutum düzeyi	180	3,192	0,110

Tablo 2'de görüldüğü üzere katılımcıların eğitim teknolojileri kullanımlarına yönelik tutum düzeyleri 3.19'dur.

Eğitim Yöneticilerinin Teknoloji Liderliği ile Öğretmenlerin Eğitim Teknolojileri Kullanım Düzeyleri Arasındaki İlişkiye İlişkin Bulgular

Çalışmanın alt amaçlarından biri olan “Eğitim yöneticilerinin teknoloji liderliği ile öğretmenlerin eğitim teknolojileri kullanım düzeyleri arasında bir ilişki var mıdır?” sorusuna dair yapılan korelasyon analizine dair bulgular aşağıdaki tabloda yer almaktadır. Araştırmada katılımcılara uygulanan “Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği” ve “Eğitim Yöneticilerinin Teknoloji Liderliği Yeterliğine Dair Öğretmen Tutum Düzeyi” anketlerine verilen cevapların dağılımı kontrol edildiğinde dağılımlarının normal olmadığı tespit edilmiştir. Bu nedenle iki ölçek arasındaki ilişkinin tespiti için Spearman Korelasyon Katsayısı hesaplanmıştır.

Tablo 3. Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği İle Eğitim Yöneticilerinin Teknoloji Liderliği Yeterliğine Dair Öğretmen Tutum Düzeyi Arasındaki İlişkiyi Belirlemek Üzere Yapılan Spearman Sıra Farkları Korelasyon Analiz Sonuçlarını Gösterir Tablo

Değişken	N	r	p
Teknoloji liderliği yeterlikleri algı düzeyi			
Öğretmenlerin eğitim teknolojileri kullanımlarına yönelik tutum düzeyi	180	0,573	0,042

Tablo 3'ten de anlaşılacağı üzere, teknoloji liderliği yeterlikleri algı düzeyi ile öğretmenlerin eğitim teknolojileri kullanımlarına yönelik tutum düzeyi arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan Spearman sıra farkları korelasyon analizi sonucunda puanlar arasında istatistiksel açıdan $p < 0,05$ düzeyinde pozitif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Araştırmanın öğretmen katılımcılarının verdikleri cevaplar ile elde edilen bulgulardan öğretmenlerin birlikte görev yaptıkları okul yöneticilerinin teknolojik liderlik yeterlikleri düzeylerine ilişkin algılarının düşük düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmanın bu sonucuna benzer biçimde Durnalı (2019) yürüttüğü “Ortaokul Öğretmenlerinin Görüşlerine Göre Okul Müdürlerinin Sergilediği Teknolojik Liderlik Davranış Düzeyi” çalışmasında öğretmen görüşlerine dayalı olarak okul müdürlerinin teknolojik liderlik davranışları sergilemedikleri sonucuna ulaşmıştır.

Alanyazında, okul yöneticilerinin teknolojik liderlik yeterliklerinin araştırma konusu yapıldığı çalışmalarda okul yöneticilerinin kendileriyle ilgili olarak teknolojik yeterlik düzeylerinin yeterli olduğunu düşündüklerini ortaya koyan ve kendilerini teknoloji kullanımı konusunda yetersiz hissetmedikleri yönünde görüş bildirdikleri pek çok araştırma olduğu görülmektedir. Ergişi (2005) araştırmasında okul yöneticilerinin kendilerine dair görüşlerinden Kırıkkale'deki ilköğretim yöneticilerinin bilgisayar ve diğer bilişim teknolojilerini tanıyıp kullanma ile okuldaki bilişim teknolojilerinin verimli bir şekilde kullanılmasını sağlama açısından kendilerini yeterli gördükleri sonucuna ulaşmıştır. Bu sonuçlar, okul yöneticilerinin kendileriyle ilgili eğitim teknolojileri yeterlik düzeyine ilişkin algıların öğretmenlerin okul yöneticilerine dönük eğitim teknolojileri yeterlikleri algılarıyla anlamlı farklılıklar olduğunu ortaya koymaktadır. Mevcut araştırmalarda okul yöneticilerinin kendilerine ilişkin teknolojik liderlik yeterliklerine sahip olduklarını düşünmelerine karşın öğretmen görüşlerine dayalı biçimde yürütülen bu araştırmada öğretmen görüşlerine dayalı olarak elde edilen okul yöneticilerinin teknolojik liderlik yeterlikleri düzeylerine ilişkin öğretmen algılarının düşük düzeyde olduğu sonucu anlamlı ve dikkate değerdir.

Eren Şişman (2010) 16 ildeki ilkokul ve ortaokul müdürleriyle yapmış olduğu çalışmada; okul müdürlerinin eğitim teknolojilerinin edinilmesi ve eğitimde kullanılması açısından yüksek düzeyde liderlik davranışları sergiledikleri sonucunu ortaya koymaktadır. Aynı araştırmada okul müdürlerinin kendilerine ilişkin eğitim teknolojileri liderlik yeterliklerine sahip oldukları ve eğitim teknolojileri yeterlikleri sergilediklerini düşündükleri sonucuna ulaşılmıştır. Banoğlu (2011) İstanbul İlinde okul yöneticileri ile yürüttüğü araştırmasında benzer biçimde okul müdürlerinin teknoloji liderlik yeterlik düzeylerinin yüksek olduğunu sonucuna ulaşmıştır.

Araştırmada ulaşılan bir diğer sonuç ise öğretmenlerin eğitim teknolojileri kullanımına yönelik tutumlarının yüksek düzeyde olduğudur. Öğretmenlerin eğitim teknolojileri kullanımına yönelik olarak tutum düzeylerinin yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşılan benzer bir çalışma Barut (2015)'ün çalışmasıdır. Bu çalışmada; fen ve teknoloji öğretmenlerinin eğitim sürecinde teknoloji kullanımına ilişkin tutumlarının yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç araştırmada elde edilen 3.19 puanlık öğretmenlerin eğitim teknolojileri kullanımına dönük tutum düzeyleri sonucu ile örtüşmektedir.

Araştırmada son olarak katılımcıların verdikleri cevaplardan elde edilen bulgular ışığında; öğretmenlerin okul yöneticilerinin teknolojik liderlik düzeylerine dair algı düzeyleri ile öğretmenlerin eğitim teknolojileri kullanımına yönelik tutum düzeyleri arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

ÖNERİLER

Araştırma sonucunda ortaya çıkan okul yöneticilerinin kendilerine ilişkin teknolojik liderlik yeterlikleri algıları ile öğretmen görüşlerine dayalı olarak elde edilen okul yöneticilerinin teknolojik liderlik yeterlikleri algıları arasındaki farklılığın nedenlerini ortaya koymak ve anlamlandırmak üzere daha geniş bir evrende öğretmen ve okul yöneticisi görüşleri birlikte değerlendirilerek çok boyutlu araştırmaların yapılması önerilmektedir.

Okul yöneticilerinin kendilerine ilişkin teknolojik liderlik yeterlikleri algıları ile öğretmenlerin okul yöneticilerine dönük olarak teknolojik liderlik yeterlikleri algıları arasındaki değişkenlik farklı boyutlarla değerlendirilerek anlamlandırılabilir ve bu sayede algı farklılıklarının nedenine ilişkin bulgular elde edilebilir. Ayrıca bu kapsamda yürütülecek araştırmalardan elde edilecek bulgular algı farklılıklarının giderilmesine hizmet edebilecek ve bu sayede okul iklimine yansıtacak iyileşmeler eğitim çıktılarının niteliğini artıracaktır.

Okul yöneticilerin sahip oldukları teknolojik liderlik yeterliklerine ilişkin olarak alan yazı çalışmalarında öğretmenlerin demografik özelliklerinin daha çok cinsiyet değişkeninde ele alındığı görülmektedir. Araştırmalarda katılımcı öğretmenlerin branşlarının belirleyici bir

değişken olup olmadığına ilişkin bir sonuca ulaşılmadığı görülmektedir. Okul müdürlerinin eğitim teknolojileri liderlik yeterlik düzeylerinin öğretmenlerin branşlarına göre farklılaşp farklılaşmadığına dair araştırmalar yürütülmesi önerilebilir.

Öğretmenlerin eğitim teknolojileri kullanımına ilişkin tutum ve yeterliklerinin hangi değişkenlere bağlı olduğu konusunda geniş bir evrende araştırma yapılabilir. Uzaktan eğitim sürecinde yoğun biçimde kullandığımız teknolojilerin daimi kullanımları ve yüz yüze eğitimlere entegrasyonuna ilişkin araştırmalar yürütülebilir. Teknolojideki gelişmeler günümüzde hız kesmeden devam etmekte ve zamanla yeni yapılar oluşmakta ve yeni yeterliklerin gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Öyle ki pandemi süreci bu durumu somut bir biçimde ortaya koymuştur. Bu bağlamda eğitim sistemi içerisindeki ana aktörler olan öğretmen ve okul yöneticilerinin sahip oldukları teknolojik yeterlikleri ve eğitim teknolojileri kullanımına dair tutumları ve düzeyleri belirli aralıklarla tekraren araştırma konusu yapılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Banoğlu, K. (2011). Okul Müdürlerinin Teknoloji Liderliği Yeterlikleri ve Teknoloji Koordinatörlüğü. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 199-213.
- Barut, L. (2015). Fen Ve Teknoloji Öğretmenlerinin Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tutumları ile Bilgisayar Öz Yeterlik Algıları Arasındaki İlişki. *Yüksek Lisans Tezi*. Kahramanmaraş: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Baş, E. D. (2012). İlköğretim Okulu Yöneticilerinin Teknoloji Liderliği Rollerine Okul İklimi Arasındaki İlişki. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. İstanbul: Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Bayraktar, R. (2015). Öğretmenlerin Eğitim Teknolojileri Kullanım Düzeylerinin Belirlenmesi: Ölçek Geliştirme Çalışması. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Trabzon: Karadeniz Teknik Üniversitesi.
- Büyüköztürk, Ş. (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Creswell, J. W. (2017). *Araştırma Deseni: Nitel, Nicel ve Karma Yöntem Yaklaşımları (3. Baskı)*. (S. B. Demir, Çev.) Ankara: Eğiten Kitap.
- Durnalı, M. (2019). Ortaokul Öğretmenlerinin Görüşlerine Göre Okul Müdürlerinin Sergilediği Teknolojik Liderlik Davranış Düzeyi. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 40-430.
- Durnalı, M., & Akbaşı, S. (2020). Okul Müdürlerinin Teknolojik Liderlik Davranışlarının Okulda Bilgi Yönetiminin Gerçekleşme Düzeyine Etkisi. *Milli Eğitim*, 23-54.
- Eren Şişman, E. (2010). Doktora Tezi. *İlköğretim Okul Müdürlerinin Eğitim Teknolojilerini Sağlama ve Kullanmada Gösterdikleri Liderlik Davranışları*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Ergişi, K. (2005). Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. *Bilgi Teknolojilerinin Okulda Etkin Kullanımı İle İlgili Okul Yöneticilerinin Teknolojik Yeterliklerinin Belirlenmesi (Kırıkkale İli Örneği)*. Kırıkkale: Kırıkkale Üniversitesi.
- Karasar, N. (2014). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Mart, Ö. A., & Ateş, Ö. T. (2021). Türkiye'de Okul Yöneticilerinin Teknolojik Liderliklerinin İncelenmesi: Bir Meta Analiz Çalışması. *Bartın University Journal of Faculty of Education*, 169-186.
- Öztürk, T. (2006). Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Eğitimde Teknoloji Kullanımına yönelik Yeterliklerinin Değerlendirilmesi. *Yüksek Lisans Tezi*. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Sincar, M. (2015). Teknoloji Liderliği. N. Konan (Dü.) içinde, *Eğitim Yönetiminde Yeni Yaklaşımlar*. Ankara: Pegem Akademi.

- Turan, S. (2020). Covid-19 Sürecinde Okul Müdürlerinin Teknolojik Liderliği. *Milli Eğitim*, 175-199.
- Ulaş, A. H., & Ozan, C. (2010). Sınıf Öğretmenlerinin Eğitim Teknolojileri Açısından Yeterlilik Düzeyi? *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 63-84.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2013). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.